

Praktiske oplysninger

Her finder du relevante oplysninger om rejser til Bhutan

Pas og visum

Viktors Farmor sørger for visum til Bhutan. Hertil skal vi bruge en kopi af pas, der skal være gyldigt mindst 6 måneder udover udrejsetidspunktet fra landet. Kopien skal være tydelig og i farver, helst i JPEG-format. Derudover skal vi bruge et digitalt portrætbillede til ansøgningen. Det behøver ikke være et officielt pasbillede. Blot et portrætbillede taget med en mobiltelefon op ad en ensfarvet, lys væg.

Rejsen går via Indien, og man skal selv sørge for visum til Indien. Det gøres lettest ved at søge e-visum over nettet. Viktors Farmor sender i god tid inden rejsen en visumvejledning til Indien til rejsedeltagerne. Det anbefales, at man ikke søger visum, før denne vejledning er sendt ud.

Prisen for et e-visum er p.t. 25 amerikanske dollars (USD), som betales med kreditkort over nettet ved ansøgning.

Viktors Farmor kan også sørge for visum til Indien. Det koster 850 kr per person plus visumprisen på 25 USD.

Det er altid en god idé at have en ekstra kopi af passets informationsside med. Den opbevares et andet sted end selve passet.

Vaccination

Som i de fleste andre oversøiske lande, anbefales det at være vaccineret mod smitsom leverbetændelse (hepatitis A), stivkrampe og difteri. Viktors Farmor rådgiver af principielle årsager ikke om smitterisiko for malaria og om valg af malaria profylakse. Du bør tale med egen læge eller en specialklinik for rejsemedicin. Medbring evt. dag-for-dag programmet, hvorpå rejseruten er indtegnet.

Du kan også orientere dig på [Seruminstituttets hjemmeside](#). Der kan være forskel på, hvilke vaccinationer der tilrådes.

I forbindelse med din vaccination har Viktors Farmor en række rabataftaler, du kan gøre brug af:

[Rejsemedicinsk- og Medicinsk Speciallægeklinik](#) på Jens Baggesens Vej 90 B, 8200 Aarhus N. Du vil ved rejseaftale med Viktors Farmor opnå 10 % i rabat (5 % ved japansk hjernebetændelse). For at opnå rabatten skal du oplyse dit fakturanummer for rejsen.

[Udlandsvaccinationen I/S](#) på Ørestads Boulevard 5, 2300 København S. Når du rejser med Viktors Farmor, kan du få 10 % på rejsevaccinationer. For at opnå rabatten skal du oplyse dit fakturanummer for rejsen.

[Danske Lægers Vaccinations Service](#) med over 45 klinikker fordelt over hele landet. Her får du som gæst med Viktors Farmor 10 % i rabat på alle deres rejsevacciner. Du skal blot meddele, at du rejser med Viktors Farmor.

Valuta

Møntfolden i Bhutan hedder ngultrum. En ngultrum (BTN) er lig med 100 chetrum (Ch). Ngultrum er bundet til den indiske rupee, som også er accepteret som lovligt betalingsmiddel. Både ngultrum og indiske rupees kan bruges overalt i Bhutan. Det skal dog bemærkes, at de største rupee-sedler, 2.000 rupee, ikke veksles i Bhutan. Så undgå at medbringe 2.000 rupee sedler.

Der findes hæveautomater i alle de større byer, vi besøger. Om end de ikke altid virker.

Vi anbefaler, at du medbringer amerikanske dollars (USD) i kontanter, der kan veksles i bankerne. Store USD sedler giver den bedste vekselkurs. Bemærk at amerikanske 100 dollar-sedler fra før 1996 ikke accepteres i Bhutan.

Euro kan også veksles flere steder i løbet af rejsen. Blandt andet i lufthavnene i Delhi og Guwahati. Men sørg for at veksle en god portion her, da det er meget svært - hvis ikke umuligt - at veksle euro i det østlige Bhutan. Det er generelt lettere at veksle amerikanske dollars.

Penge kan hæves på kreditkort enkelte steder. Bl.a. i de indiske lufthavne samt i Thimphu. Men ikke i de mindre byer i det centrale og østlige Bhutan. Visa og Mastercard er de mest udbredte kreditkort. Sørg for, at dit kreditkort er godkendt til brug i Indien og Bhutan, så banken ikke lukker kortet, hvis de tolker hævningsen som tegn på svindel. Det har vi desværre oplevet en del eksempler på.

Man kan bruge kreditkort i de større forretninger i Thimphu og enkelte andre byer, men langt de fleste steder tager ikke kreditkort, så det er vigtigt at have kontanter også.

Telefoni og internet

Telefoni. Landekoden for Bhutan er +975

Mobiltelefon. Man kan godt bruge dansk mobil i Bhutan. Men check prisen pr minut hos dit teleselskab, inden du rejser hjemmefra for at undgå ubehagelige overraskelser.

Internet. Adgang er stigende. Der er adgang til internet på større hoteller over hele landet i form af gratis wi-fi (nogle steder kun i lobbyen). Der er som udgangspunkt internet de de hoteller, vi bruger. Dog er forbindelsen ofte meget langsom - og til tider er den ikke-eksisterende.

Ønsker du adgang til mobildata udenfor hotellerne, kan lokale simkort købes i Bhutan. Alternativt tilbyder mange nye mobiltelefoner brug af e-sim-kort, der købes i apps. Disse købes inden ankomsten og aktiveres ved ankomsten til landet.

Fysisk form på rejsen

For at kunne deltage på rejsen skal du være godt gående og i en almindelig fysisk form. Rejsen egner sig ikke for bevægelseshæmmede, og det forventes, at du kan gå mindst 5 km. om dagen, samt håndtere din egen bagage. Der er dog dage, hvor vi går længere. F.eks. den dag, hvor vi vandrer til Tigerreden. Men ellers er der ikke meget gåen på rejsen.

Vi passerer flere høje bjergpas på rejsen, men vi bevæger os gradvist op i højderne, og vi sover i dalene, hvorfor højdesyge sjældent er et problem på rejserne til Bhutan.

Elektricitet

220 - 240 volt. Der er fire typer stik:

- Stik til to og tre runde ben.
- Stik til tre flade ben (som de engelske)
- De stik som vi kender i Danmark – både til tykke og tynde ben

Det er en god ide at medbringe en adapter.

Rygning

I 2004 blev Bhutan det første land i verden til at indføre et totalforbud mod tobaksrygning. Forbuddet gælder overalt: indendøre, udendøre, i folks private hjem, ja, selv på bjergtoppe. Salg af enhver form for tobak er nu kriminaliseret i Bhutan.

Pågribes personer i færd med at ryge en smøg, bliver de idømt en bødestraf på 210 dollar. Dette gælder dog ikke udlændinge, så langt tid det ikke foregår på offentlige steder. Man kan ikke købe tobak i Bhutan, men det er lovligt at indføre 200 cigaretter til Bhutan, dog med risiko for at få tillagt 100-200 % i toldafgifter.

Drikkevand

Det bedste er at undgå at drikke vandet fra hanen. Primært fordi det indeholder en bakterieflora, der er anderledes end i Danmark, og som derfor kan give mavepine. I de fleste byer kan vand på flasker købes.

Vi vil dog gerne minimere mængden af plastik på vores rejser. Vi har derfor lavet en aftale med vores partner i Indien og Bhutan, at de sørger for en stor vanddunk i bussen, som vi kan fylde vandflasker op fra. Jeg vil derfor opfordre jer til at medbringe en drikkedunk eller anden vandflaske, der kan genfyldes, på rejsen. På den måde behøver vi ikke købe vand i engangsplastikflasker. Det er godt for miljøet og fint i tråd med Bhutans ånd.

Drikkepenge

Bhutan har ikke nogen udbredt tradition for at give drikkepenge. Dog forventes drikkepenge til bagagebærer på hotellerne. Beløbet er cirka 100 Ngultrum pr. person (7 kr). Læg også et lille beløb til stuepigen. På grupperejser med Viktors Farmor er drikkepenge til lokal guider og chauffører inkluderet i rejsens pris.

Foto

Bhutan er et ualmindelig fotogent land. Det gælder både naturen og befolkningen. Men spørg før du tager billeder af folk. Det er ikke alle, der ønsker at blive foreviget. Vær ydmyg over for dem, du ønsker at fotografere. Selvom de er fattige og oplagte motiver, er de stadigvæk mennesker med værdighed.

Det er ikke tilladt at fotografere indenfor i templer og andre helligdomme. Men fotos af bygningerne udefra er helt i orden.

Påklædning

Generelt er reglerne omkring påklædning i Bhutan ganske afslappede. Ved besøg i dzongs, klostre og til religiøs festivaler forventes en lidt mere konservativ påklædning. Det vil sige lange bukser/nederdel samt skjorte/bluse med ærmer. Korte ærmer er ok. Men bluser uden ærmer går ikke.

Der kan blive koldt i højderne i Bhutan i vinterhalvåret. Vi anbefaler at medbringe varmt tøj, for eksempel letvægts ski-undertøj. I særdeleshed på rejserne i marts og november. Men også i april og oktober, kan det blive køligt om natten, selvom dagene er dejligt lune.

Indkøb

Bhutan har rige traditioner for kunsthåndværk, så der er gode muligheder for at få en unik souvenir med hjem.

Men bemærk, at man generelt ikke handler om prisen i Bhutan. Undtagelsen er i turistorienterede butikker med souvenirs. Her kan man godt handle lidt om prisen. Men ellers gør man ikke.

Prisniveau

På en rejse til Bhutan er alt sightseeing, transport og alle måltider inkluderet i prisen. Men drikkevarer skal man selv betale. En øl på restaurant koster ca. 18-30 kr. En flaske vin kan koste alt fra 60 til 250 kr. En flaske vand (1.5 liter) fås typisk til ca. 6 kroner.

Bagage

Bagagen bør aldrig være tungere, end at man til enhver tid kan bære det selv. Både kufferter, duffelbags og rygsække er velegnet i Bhutan.

Vær opmærksom på, at flyselskaberne ikke tillader powerbanks og e-cigaretter i den indtjekkede bagage. Har I sådanne apparater, skal de i håndbagagen.

Håndbagage

Sørg altid for at have tandbørste samt lidt ekstra tøj/undertøj i håndbagagen så man er forberedt på det tilfælde, at bagagen kan være forsinket på bestemmelsesstedet.

Vigtig medicin bør altid være i håndbagagen. Medbringer du receptpligtig medicin, i din håndbagage, skal navnet på recepten og flybilletten stemme overens.

Tidsforskel

Bhutan er 5 timer foran Danmark. Ved sommertid er forskellen kun 4 timer.

Pakkeliste

Husk at supplere pakkelisten med:

- Insektspray
- Vådservietter eller hånd-desinfektion
- Solcreme med høj faktor
- Solbriller
- Kasket eller solhat
- Lille rygsæk
- Gode vandresko eller -støvler. Eventuelt vandrestave.
- Lange bukser/nederdel samt en bluse/skjorte med ærmer til besøg i templer.
- Varmt tøj til højderne (brug princippet "lag på lag")
- Skiundertøj til nætterne i de kolde måneder
- Regnjakke/paraply (sidstnævnte må ikke bruges i dzongs)
- Evt. medicin mod maveinfektion (tal med egen læge)
- Drikkedunk
- Lommelygte + batterier. Strømafbrydelser kan forekomme.
- Stikadapter

Flyrejsen

På vores rejser bruger vi en række forskellige flyselskaber. På nogle få af disse kan vi desværre ikke seate jer på flyet. Vi kan derfor ikke garantere, at I sidder sammen, selvom I rejser sammen. Vi kan heller ikke imødekomme særlige ønsker til seating såsom gangplads, vinduesplads osv. Ønsker du at vide, hvilket flyselskab vi bruger på en given rejse, er du altid velkommen til at ringe til os eller skrive på info@viktorsfarmor.dk

Kørsel i Bhutan

Afstandene er ikke store i Bhutan. Hovedvejen fra øst til vest er i god stand og asfalteret hele vejen. Men da vejen snor sig op og ned af det ene bjergpas efter det andet, bliver gennemsnitsfarten sjældent højere end 25-30 kilometer i timen. Det betyder, at der vil være flere lange køredage på turen, hvor vi bruger en god del af dagen i bussen. Især i starten. Men landskaberne er storslåede, og køreturene giver en god anledning til at slappe af og nyde udsigterne til de skovklædte bjerge, blafrende bedeflag og de små landsbyer, vi kører igennem.

Der findes ingen store turbusser i Bhutan. De vil simpelthen ikke kunne køre på de snoede bjergveje. Derfor foregår køreturene typisk i en 20 personers minibus. Den er ikke lige så komfortabel som en stor, moderne turbus, men der findes ganske enkelt ikke bedre alternativer i Bhutan.

Mad i Bhutan

Bhutaneseerne elsker chili. Selv putter de chili i store mængder i stort set alt, hvad de spiser. Men de har indset, at besøgende i landet ikke værdsætter stærk mad i samme grad, som de selv gør. Derfor får vi rejsen igennem mere 'turistvenlige' retter tilpasset vestlig smag. Typisk består måltiderne i Bhutan af en buffet med supper, grønsager, ris eller nudler og en eller to varme hovedretter. Det kunne være en karry eller sammenkogt ret. Dertil kommer diverse tilbehør såsom Ema Datchi, der er en ekstrem populær ret med ost og chili.

Maden i Bhutan er ganske udmærket, men man må ikke forvente samme variation eller smagsrigdom som i nabolandene Indien og Kina.

Sprog

Det officielle sprog er dzongkha, dernæst engelsk, nepalesisk, indisk og forskellige dialekter. Mange i Bhutan taler engelsk. Især de unge, der har engelsk i skolen fra første klasse.

Ofte stillede spørgsmål

Får man ikke højdesyge?

På turen er der tænkt nøje over akklimatisering. Vi starter i lavlandet og bevæger os gradvist højere og højere op. På vejen passerer vi nogle ganske høje pas – hvoraf de højeste er over 3.000 meter over havet – men vi bevæger os ned igen på den anden side og sover i lavere højde. Det betyder, at højdesyge meget sjældent er et problem.

Hvornår er det bedst at rejse til Bhutan?

Februar til april samt fra september til og med november. I disse perioder er temperaturene typisk mellem 10 og 20 grader om dagen, og det er ikke regntid. Nætterne kan dog være kølige. Især i februar, marts og november, så sørg for at tage varmt tøj med også. I marts og april blomstrer rododendronerne i bjergene, og Bhutan viser sig fra sin mest frodige side. I oktober og november er luften ofte særlig klar, hvilket giver et flot udsyn mod Himalayas høje bjerge i det fjerne.

Hvor fysisk krævende er rejserne?

Vores rundrejser i Bhutan er ikke deciderede vandreferier. Men det sagt, sikrer gode knæ og almindelig god fysisk form et bedre udbytte af rejsen. Der kan være en del trapper i templerne, og terrænet er kuperet. Gåturen op til Tigerreden tager et par timer ad en stenet sti. Det er dog muligt at stoppe halvvejs og nyde udsigten derfra, hvis du ønsker det. På rejser til Bhutan vil der også være lange køredage ad snoede bjergveje. Hovedvejen tværs gennem landet er blevet væsentligt forbedret over de seneste år, men der er stadig mange hårnålesving, der skal forceres.

Hvordan bor man?

Vi overnatter rejsen igennem på gode turistklassehoteller. Udbuddet og kvaliteten er bedst i Paro og Thimpu, mens standarden bliver lavere, jo længere østpå, man er.

Hvad får vi at spise?

Rejser til Bhutan er altid med helpension, der foruden lokale retter og specialiteter typisk byder på indslag fra Indien, Kina eller internationale favoritter.

Kan jeg hæve penge på kreditkort i Bhutan?

Det er muligt at hæve penge på kreditkort i Paro og Thimpu. Udenfor disse byer kan det være svært. Her er det bedre at medbringe amerikanske dollars i kontanter og veksle dem til den lokale valuta ngultrum. Euro kan også veksles flere og flere steder, men de er ikke så let som at veksle amerikanske dollars.

Værd at vide

For alle, der skal ud at rejse med Viktors Farmor, tilbydes 10% på varer, som ikke er nedsatte på Spejdersports webshop. Fordelskoden oplyses ved bestilling af rejse.